# Sivutoimisen yrittäjyyden taustalla on monia syitä

24.2.2022

Sivutoimisen yrittäjyyden aloittamisen taustalla on moninaisia syitä ja lähtökohtia, toisille se voi olla esimerkiksi keino saada lisätuloja ja toisille taas ennemminkin keino toteuttaa itseään.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu toteutti vuonna 2021 laajan sivutoimista yritystoimintaa harjoittaville suunnatun kyselytutkimuksen yhteistyössä Suomen Uusyrityskeskuksen ja Norstatpanelin kanssa. Edellinen vastaava tutkimus toteutettiin vuonna 2014. Verkkokyselyyn vastasi 486 sivutoimista yrittäjää.

Tässä artikkelissa paneudutaan sivutoimisen yrittäjäksi ryhtymisen syihin. Kyselyssä vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, mikä oli innostanut heitä aloittamaan sivutoimisen yrittäjyyden. Kokonaisuudessaan tunnistimme 12 keskeisintä syytä aloittaa sivutoiminen yrittäjyys (Taulukko 1).

Taulukko 1. Sivutoimisen yrittäjyyden aloittamisen syyt.

| | |
|---|---|
| Taloudelliset syyt | Lisätulojen hankkiminen |
| | Pakko |
| Työskentelytapaan liittyvät syyt | Vapaus |
| | Itsenäisyys |
| Oman osaamiseen liittyvät syyt | Ammattitaidon ylläpitäminen |
| | Oman osaamisen hyödyntäminen |
| Elämäntilanteeseen liittyvät syyt | Työskentelyn jatkaminen eläkkeellä |
| | Opiskelun kautta/vuoksi |
| Itsensä kehittämiseen liittyvät syyt | Itsensä kehittäminen |
| | Halu kokeilla |
| Muut syyt | Muiden auttaminen |
| | Harrastus |

Tunnistimme vastauksista taloudellisia, työskentelytapaan, omaan osaamiseen, itsensä kehittämiseen sekä elämäntilanteeseen liittyviä sivutoimisen yrittäjyyden aloittamisen syitä.  Näiden lisäksi harrastustoiminnan pohjalta alkanut sivutoimiyrittäjyys ja muiden auttamiseksi aloitettu sivutoiminen yrittäjyys sai useita mainintoja vastauksissa. Monet sivutoimiyrittäjät mainitsivat useita tekijöitä, jotka olivat kannustaneet sivutoimisen yrittäjyyden aloittamiseen.

Esimerkkejä vastaajien kommenteista:

> *Halusin luoda jotain itse, oppia lisää, haastaa itseäni ja testata samalla sivutoimista yrittäjyyttä.*
>
> *Oman erityisosaamisen hyödyntäminen myös niiltä osin kuin päätoimi ei sitä hyödynnä sekä sivutulojen saaminen ja yrittäjyyden perusteiden oppiminen.*

Vaikutusta aloittamisen syihin on myös sillä, millaisesta lähtökohdasta sivutoimiseen yrittäjyyteen ryhtyy. Vastauksista käy ilmi myös se, että toisille sivutoiminen yrittäjyys tuntuu pakolta ja toisille mahdollisuudelta.

Alun perin se oli ns pakkoyrittäjyys eli en päässyt tekemään töitä juuri kouluttautumalleni alalle muuta kuin laskuttamalla.

Omana pomona oleminen kiinnosti ja sopiva mahdollisuus sattui kohdalle, niin se innosti kokeilemaan.

Yhtä lailla toisille sivutoiminen yrittäjyys näyttäytyy hyvänä strategiana yritystoiminnan aloittamiseen kuin toisille se on alun alkaen lisätyö, josta saa lisätuloja.

> *Halu kehittää itseä ja kokeilla yrittäjyyden siipiä.*
>
> *Mahdollisuus tehdä pikkukeikkaa rehellisesti verot maksaen.*

Oman osaamisen kehittäminen, ylläpitäminen ja/tai hyödyntäminen oli ollut monen vastaajan syy aloittaa sivutoiminen yritystoiminta. Monet vastaajista kokivat, että sivutoimisen yritystoiminnan avulla he voisivat joko hyödyntää ja ylläpitää jo hankkimaansa osaamista/asiantuntemusta tai toisaalta kehittää sitä edelleen.

> *Oman osaamisen hyödyntäminen.*
>
> *Ammattitaidon ylläpitäminen ja kysyntä.*
>
> *Halusin kehittää omaa osaamista ja hyödyntää osaamistani, jota en käytä palkkatyössä.*

Sivutoimiseksi yrittäjiksi ryhdytään siis hyvin erilaisista syistä, toisille syyt ovat vain ja ainoastaan taloudelliset, kun toisille taas syitä on monia ja monet niistä syistä liittyvät itsensä kehittämiseen ja toteuttamiseen. Onkin hyvä muistaa, että niin ikään, kun meillä on yhä kirjavampi joukko (sivutoimisen) yrittäjyyden muotoja kuten esimerkiksi kevytyrittäjyys, hybridiyrittäjyys, toiminimiyrittäjyys jne. on niiden toteuttajien lähtökohdat ja syyt omaan toimintaansa myös hyvin moninaiset. Erilaisia yritystoiminnan tuki- ja ohjauspalveluita miettiessä olisikin hyvä rakentaa niitä enemmän erilaisille käyttäjäprofiileille kuin massatuotteina. Ei siis samaa kaikille vaan tarpeeseen sopivaa ja relevanttia tietoa ja ohjausta.

# Hyvinvoiva hybridiyrittäjä -hanke

Kysely toteutettiin osana Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Työterveyslaitoksen yhteistä Hyvinvoiva hybridiyrittäjä -hanketta. Hanke pyrkii rakentamaan nykyaikaisen työelämän hyvinvointikompassia yksilöille, joiden työelämä rakentuu erityyppisistä elementeistä. ESR-rahoitteisessa hankkeessa mm. järjestään hybridiyrittäjille suunnattuja työpajoja, joissa työstetään yrittäjien käytännössä kohtaamia haasteita.

Tämä artikkeli kuuluu sarjaan, jossa tarkastellaan hankkeessa toteutetun kyselytutkimuksen tuloksia. Aiemmin samassa sarjassa ovat ilmestyneet:

Sivutoimiyrittäjyydestä pehmeä lasku eläkkeelle?Moni panostaa sivutoimiyritykseen tosissaanHybridiyrittäjät tyytyväisiä palkkatyöhönsäSivutoimiyrittäjyys useimmille pysyvä ratkaisu – pieni osa haluaa työllistää myös muitaSivutoimiyrittäjien tavoitteet eivät ole ainoastaan taloudellisia Sivutoimiyrittäjyyden tärkein motiivi on halu toteuttaa itseäYrittäjyyden tukena läheiset Hybridiyrittäjät hyvinvoivia ja onnellisiaMielikuvat yrittäjien sosiaaliturvasta monella kielteisiäHybridiyrittäjyyden kuva tarkentuu

**Emilia Kangas**, projektipäällikkö, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
**Anmari Viljamaa**, yliopettaja, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
**Sanna Joensuu-Salo**, tutkijayliopettaja, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
**Marja Katajavirta**, asiantuntija TKI, Seinäjoen ammattikorkeakoulu